

natuurbeheerswerkkampen

Semoisvallei Blankaart St.-Pietersberg

Met de hele familie op werkkamp

Een gebeurtenis om nooit te vergeten. Een hele dag in de volle natuur, werken naar eigen mogelijkheden, op het einde van de dag de moeheid weg-douchen, een dagje op excursie, de streek verkennen, contacten leggen met de kampdeelnemers. Een ervaring die nog maar weinig mensen kennen, maar die je daarna nog niet voor de Costa Brava zou willen ruilen. Ook dit jaar richt Natuur- en Vogelreservaten werkkampen in de reservaten in. Dit keer werd gedacht aan de Moerassen van de Semoisvallei en de Blankaart. Twee gebieden die heel wat aan natuur en cultuur te bieden hebben.

De Moerassen van de Semoisvallei

Natuur- en Vogelreservaten heeft in deze buitengewoon rijke streek reeds heel wat inspanningen geleverd voor het verwerven van reservaten. Op amper 13 jaar werden in de Gaume 8 reservaten opgericht, goed voor in totaal 200 ha waarvan 80 ha in eigendom van de vereniging.

De moerassen van de Semoisvallei werden reeds in 1912 door Jean Massart als zeker op te richten reservaten aangeduid. In die tijd waren de valleigronden nog in landbouwgebruik. De gronden op zandleem, dichtbij de Semois, werden als hooiland gebruikt, terwijl de veengronden voor turfwinning werden ontgonnen. Op deze manier ontstonden rijk gevarieerde biotopen. Door de jaren heen werden deze activiteiten door veranderde landbouw- en leefmethoden achterwege gelaten zodat het verval van de ontstane exploitaties een aanvang nam. Op turfputten en veengronden kwam Elzenbos; hooilanden veruigden en werden grotendeels verdrogen door wilgenopslag.

Een grote klap kregen deze gebieden bij de normalisatie van de Semois, waardoor honderden hectare natte valleigronden werden ontwaterd.

Gelukkig kon toch nog een deel van dit natuurschoon worden gered, en kan door een aangepast beheer langzaam de vroegere pracht herwonnen worden.

het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen. WC's, douches, water, vergader- en eetzaaltje zijn er aanwezig. De kampplaats ligt ongeveer 6 km van het werkterrein.

Op de eerste plaats moeten de vroegere landbouwmethoden terug ingevoerd worden, met vrijwel dezelfde frequentie: jaarlijks twee maal hooien, terug steken van veen...

Zover staan we echter nog niet. Momenteel gaat een groot deel van onze aandacht naar het terug „ontginnen” van deze gebieden. Oude hooilanden dienen te worden verwijderd van houtopslag, dammetjes worden opgeworpen om de te sterke ontwatering tegen te gaan.

Verleden jaar werd reeds heel wat werk verricht in de moerassen van Hachy en Vance. Het eerste gebied werd grotendeels vrijgemaakt van struiken, het tweede kan over een grote oppervlakte gemaaid worden.

Het kampterrein is gelegen in het hartje van Lotharingen te Buzenol, midden uitgestrekte bossen en velden. We logeren in tenten naast het biologisch station afhankelijk van

De kampprijs bedraagt 200 fr. voor jongeren onder de 18 jaar, en 250 fr. voor volwassenen/per dag/per persoon. Hierin zijn alle kosten van eten, verblijf, verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid en werkongevallen begrepen.

De verplaatsingen naar het kamp zijn natuurlijk op eigen kosten. Het kamp begint 's avonds 1 augustus en eindigt 's morgens 9 augustus. De kampleiding berust bij Luc Verlinden.

De Blankaart

Ook de Blankaart is steeds een zorgkind van de vereniging geweest. De uitgestrekte rietmoerassen (ongeveer 20 ha) werden in vroeger jaren voor de winning van riet over grote oppervlakten in de winter gemaaid. Ook deze activiteit werd niet meer rendabel, met het gekende gevolg: veruiging en verval van de vegetaties.

Reeds 4 jaar wordt er proefondervindelijk werk verricht op deze rietvelden om te onderzoeken op welke manier we het vlugst weer een soortenrijke en aantrekkelijke vegetatie kunnen herkrijgen (zie NR. 79/3). Deze studie leverde zeer hoopgevende resultaten zodat er werd besloten terug grote oppervlakten te maaien. Niet alleen maaien is hier de leuze, ook heelwat ander beheer moet uitgevoerd worden waaronder het weggakken van wilgenopslag.

We logeren in het kasteel van de Blankaart, midden het reservaat. De kampprijs bedraagt 350 fr. voor mensen onder 18 jaar en 400 fr. voor volwassenen, per dag en per persoon. In deze prijs zijn drie maaltijden, logement, slaapgelegenheid en verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid en werkongevallen inbegrepen.

De logeerplaats is voorzien van alle comfort o.a douches, wc's, eetzaal, ingerichte keuken, vergaderlokalen, slaapruidten...

Het kamp gaat door van 21 augustus 's avonds tot 29 augustus 's morgens. Paul Houwen, conservator van de Blankaart zal voor de leiding van dit kamp instaan.

Het kamp praktisch

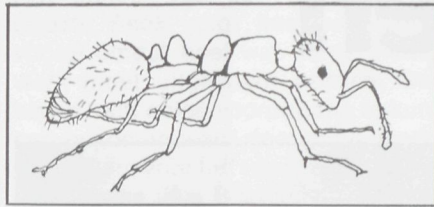
Werken in het reservaat is vanzelfsprekend het hoofddoel. Daarnaast worden echter nog tal van leerzame activiteiten ingericht. 's Avonds zullen enkele voordrachten over de streek georganiseerd worden. Om even op adem te komen zal tevens een rustdag ingelast worden waarop een excursie in de omgeving zal worden ingericht.

Iedereen kan gewoon werken naar eigen capaciteit. Het logement van het kamp van de Semoisvallei is in eigen of gemeenschappelijke tenten, of indien U er over beschikt, in een caravan. In de Blankaart logeren we in het kasteel. Het eten wordt door een dagelijks wisselende vrijwilligersgroep bereid (enkel in de Semoisvallei). Het kamp staat open voor iedereen die de handen uit de mouwen wil steken. Kinderen zijn eveneens welkom.

De kampprijs is vastgesteld zoals hierboven aangehaald. Kinderen jonger dan 6 jaar verblijven gratis. Met uitsluiting van de kleine verplaatsingen naar het werkterrein (in de

Semoisvallei) en de reiskosten, is alles in de prijs begrepen.

Meer inlichtingen worden U graag toegezonden, indien U met het secretariaat contact opneemt.

Werkkamp St.-Pietersberg

Van 13 tot 20 augustus wordt een volwassenenwerkkamp georganiseerd op de St.-Pietersberg (Visé). De vereniging heeft op dit unieke natuurmonument vele tientallen ha kalkgrasland en ravinbos in beheer.

In het begin van deze eeuw werden op de kalkgraslanden schapen gehoeid en sommige delen waren als hooiland in gebruik. Dit had als gevolg dat er een bijzonder rijke situatie voorkwam met tal van zeer zeldzame plantensoorten. Dit landbouwgebruik raakte echter eveneens in verval zodat het hele gebied bleef braakliggen. De hooilanden verruigden en houtopslag nam grote delen van de graasweiden in beslag. Het hoeft niet gezegd dat heel wat interessante planten op het punt stonden eveneens te verdwijnen.

Daaraan kan echter iets gedaan worden. Enkele jaren geleden is de vereniging begonnen met het actief beheer van deze kalkgraslanden. Dit kwam er op neer dat grote delen terug moesten opengekappt worden en dat de hooilanden terug gemaaid werden. De resultaten van dit beheerswerk zijn verbluffend. Eén vereiste is wel dat jaarlijks deze graslanden gemaaid en gehooid worden en dat het uitschieten van bomen en struiken dient verhinderd.

Dit jaar wordt weer een werkkamp voor het uitvoeren van deze werken, ingericht. Indien hiervoor geïnteresseerd kan u inlichtingen verkrijgen of inschrijven (200 fr./dag) bij Martine Lejeune, Pieter de Conincklaan 18, 8200 Brugge, rek. nr. 001-0868347-79, met vermelding „kamp St.-Pietersberg”. Ook volledig adres, periode dat u komt en of u al dan niet beschikt over werkmateriaal, vermelden.

Verslag 10 jaar fenologie onderzoek

Vanaf 1958 publiceerde de redactie van De Wielewaal jaarlijkse mededelingen over de aankomst van de zomergasten; in 1961 werd voor de eerste keer een fenologische enquête georganiseerd. Na de publikatie in 1962 van een overzicht van de jaarlijkse eerste data van 36 soorten, van 1951 tot 1961, werden de waarnemingen elk jaar verzameld door de redactie van De Wielewaal. Vanaf 1965 werd de praktische organisatie overgenomen door de vogelwerkgroep van de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie, die voor het verzamelen van de waarnemingen een handig formulier opstelde dat aan de waarnemers werd toegezonden. Jaarlijkse voorlopige verslagen werden steeds gepubliceerd in De Wielewaal en het B.J.N.-orgaan Stentor.

Thans publiceert ons medelid J. Van Gompel (Blankenberge) een statistisch verantwoorde uitwerking van 10 jaar voorjaarsfenologisch onderzoek van 1965 tot 1974. In deze periode werden, door middel van de speciale formulieren, meer dan 14.000 waarnemingen van 55 soorten zomergasten verzameld. Het verslag geeft per soort een synthese en vergelijkt de resultaten met de Avifauna van België (1967).

Dit verslag verschijnt in het tijdschrift Stentor, samen met een inleidend artikel en de fenologierapporten 1977 en 1978, alles samen 64 bladzijden.

Bestellen kan door het storten van 100 fr. + 9 fr. port) op rekening 063-0178046-86 van de Bondsuitgeverij B.J.N., Kortrijksepoortstraat 58, 9000 Gent, met vermelding „Fenologie-stentor”.

Ornithologisch Jaarboek van het Brugse

De Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie afdeling Brugge nam voor de eerste maal het initiatief om alle vogelwaarnemingen in het Brugse te verzamelen, te verwerken en uit te geven in een ornithologisch Jaarboek (1979-1980). Dit jaarboek is te koop voor 100 fr. (niet in B.N.V.R.-winkel). Inlichtingen hierover bij Jan Desmet, K.L. Ledeganckstraat 35, 9000 Gent, 091/22.78.84 / 345.